

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK 03 · 2017

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

3 март · Március 3. · Ленке Чукхеи с наградата „Трети март“ · Csíkhelyi Lenke kapta a Március 3. díjat

Интервю с Уляна Богданска, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Унгария

Interjú Uljana Bogdanskával, a Bolgár Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetével

ТРЕТИ МАРТ

На 3 март чествахме 139-та годишнина от освобождението на България. След официалните приветствия духовият оркестър на град Велико Търново изнесе грандиозен концерт.

За разлика от госегашната практика, тържеството за Трети март тази година започна в православната черква „Св. св. Кирил и Методий“, като намерението е това да се превърне в традиция. Архимандрит Атанасий поздрави и благослови присъстващите по повод празника. ♦ На входа на Българския културен дом младежи в народни носии очаква-

ха гостите и ги закичват с мартеници. Трети март е ден на освобождението, който българите в Унгария честват от десетилетия. Празненството започна с внасянето на знамето на Дружеството на българите в Унгария. Прозвучаха българският и унгарският химн, след което, както повелява традицията, тържественото откриване приключи с „Многая лета“. ♦

Приветствие към насъbralите се отправи първо Н. Пр. Уляна Богданска, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Унгария, след което тържествена реч произнесе и г-р Имре Деак, началник на кабинета на Държавния секретар, отговарящ за връзките с църквите, обществените организации и националностите. Накрая председателят на Българското републиканско самоуправление, г-н Данчо Мусев сподели с публиката своите размишления във връзка с празника. ♦ Концертът на духовия оркестър на град Велико Търново във втората част на програмата премина при голям успех. Оркестърът е създаден през 1967 г. и в репertoара му присъстват предимно родолюбиви песни и класически български шлагери. При хубаво време те често изнасят концерти на открито в парка на Велико Търново, но неколкократно са гастролирали и в чужбина. За първи път свирят в Унгария, но както споделиха, за тях е огромна радост да донесат при нас частница от България. ♦ По-долу публикуваме тържествената реч на председателя на Българското републиканско самоуправление Данчо Мусев:

Днес е свещена дата за всеки българин в родината и по света, защото на този ден преди 139 години след петвековно турско робство българският народ извоюва

своята свобода! За нас, българите, 3 март е символ на националните ни борби, символ на мечтите ни, символ на новото ни национално самочувствие и достойнство. 3-ти март е едно ново начало за нашия народ и държава! ♦ На днешния ден, благодарение на хиляди знайни и незнайни герои, е поставено началото на онази Трета България, на която историята е отредила да се намира на кръстопътя между Източна и Запада, между Европа и Азия, там където така сложно и съдбоносно се преплитат интересите на великите сили и в наши дни. ♦ Трети март – денят на Освобождението винаги се е празнувал от 1957 година насам тук, в този дом, от българите в Унгария – дори и по времето, когато в България празникът е сведен до училищно тържество. ♦ Възрожденският патос и копнежът за свобода, завещан от нашите деди, основателите на Дружеството ни, е една от тайните на нашата сила, която крепи и до ден днешен българската общност в Унгария. С много труд, пестеливост и мъдрост, с мисъл за бъдещето и за своите деца, българите от всяко поколение са внасяли своя дан, за да е българската общност в Унгария това, което е днес – организирана, с авторитетни институции, смадост и увереност в бъдещето. ♦ Скъни гости! Тази година Българският културен дом отбелязва юбилей – навършила бо години. Управлятелният съвет на Дружеството на българите в Унгария и Българското републиканско самоуправление взеха решение да се подеме инициатива за изграждане на нов етаж и разширение на културния дом! С този проект Българският културен дом ще получи нов простор за дейността си и отговаряйки на всички съвременни изисквания, ще продължи да е основна база на българския дух. Нека и нашето поколение покаже, че е достойно за делата на предците! Нека и ние оставим своя знак в градежа на българския дух в Унгария! Нека бъдем смели! Да бъдем истински българи! ♦ Честит празник!!! ♦

MÁRCIUS 3.

Március 3-án emlékeztünk meg Bulgária felszabadulásának 139. évfordulójáról. A hivatalos köszöntők után Veliko Tarnovo város fúvószenekara adott nagyszabású koncertet.

A hagyományuktól eltérően, de mondhatni Cirill és Szent Metód Pravosláv templomban vette kezdetét a március 3-ai ünnepség. Atanaszij archimandrita köszöntötte és áldotta meg az egybegyítéket az ünnep alkalmából. ♦ A Bolgár Művelődési Ház bejáratnál népviseletbe öltözött fiatalok várta a vendégeket, hogy egy-egy martenicával ajándékozzák meg őket. Március 3-a a felszabadulás napja, amelyet a magyarországi bolgárok évtizedek óta ünnepelnek meg. Az ünnepség a Magyarországi Bolgárok Egyesülete zászlajának bevitelével kezdődött. Felcsendült a bolgár és a magyar himnusz, majd a hagyományoknak megfelelően a „Mnogaja leta” zárt a ünnepélyes megnyitót. ♦ Először özellenciá-

ja Uljana Bogdanska, a Bolgár Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete köszöntötte az egybegyítéket, majd dr. Deák Imre, az EMMI Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság kabinetfőnöke mondta el ünnepi beszédét. Végül dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke osztotta meg ünnepi gondolatait a közönséggel. ♦ Az ünnepség második felében Veliko Tarnovo város fúvószenekara adott nagysikerű koncertet. Az együttes 1967-ben jött létre, repertoárjukban elsősorban hazafias dalok és klasszikus bolgár slágerek szerepelnek. A jó idő beköszöntével gyakran rendeznek szabadtéri koncerteket Veliko Tarnovo város parkjában, de külföldön is több alkalommal vendégszerepeltek. Magyarországon először játszottak, de elmondásuk szerint nagy örööm volt számukra, hogy elhozhattak egy darabkát Bulgáriából. ♦ A folytatásban dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnökének ünnepi beszédét közöljük.

A mai nap szent dátum minden bolgár számára akár a hazájában, akár másol a világban, mert 139 éve ezen a napon, 5 évszázad török rabság után a bolgár nép kivíta szabadságát! Nekiunk, bolgároknak, március 3. jelképe a nemzeti harcainknak, jelképe álmaintknak, jelképe az új nemzeti önbizalmunknak és becsületünknek. Március 3. egy új kezdet népünk és államunk számára! ♦ A mai napon, köszönhetően több ezer ismert és ismeretlen hősnek, letették az alapjait annak a Harmadik Bulgáriának, amely számára a történelem elrendelte, hogy Kelet és Nyugat, Európa és Ázsia kereszttűjén helyezkedjen el, ahol még napjainkban is sorsdöntően és összetetten összefonónak a nagyhatalmak érdekei. ♦ Március 3. – a felszabadulás napja, amelyet itt, ebben a házban, 1957-től minden évben megünnepltek a magyarországi bolgárok, még azokban az években is, amikor a kommunizmus idején Bulgáriában ez az ünnep csak az iskolai rendezvényeken volt jelen. ♦ Az újjászületés pátosza és a szabadságvígy, amelyet az Egyesületet alapító elődeink hagytak ránk, az egyik titka a mi erőnknek, amely a mai napig is összetartja a bolgár közösséget Magyarországon. Sok munkával, takarékkossággal és bölcsességgel, gondolva a jövőre és a gyermekekre is, a bolgárok minden egyes nemzedéke hozzájárult ahhoz, hogy a magyarországi bolgárok jól szervezett, tekintélyes intézményekkel, fiatalossággal és jövőbe vetett hittel rendelkező közösséggé váljanak. ♦ Kedves Vendégek! Ebben az évben a Bolgár Művelődési Ház évfordulót ünnepel – éppen 60 éves lesz! A Magyarországi Bolgárok Egyesületének vezetősége és a Bolgár Országos Önkormányzat azt a döntést hozta, hogy kezdeményezik még egy emelet felépítését, és a Művelődési Házunk bővítését! Ezzel a terivel a Kultúrházunk új tereket kap tevékenységekhez, és megfelelve a legújabb technikai elvárásoknak, továbbra is bázisa lesz a bolgár szellemiségeknek. Mutassa meg a mi nemzedékünk is, hogy méltó elődeihez! Tegyünk mi is valamit a bolgár szellemiségek építéséért Magyarországon! Legyünk bátrak! Legyünk igazi bolgárok! ♦ Szép ünnepet mindenkinél! ♦

Д-Р ЛЕНКЕ ЧИКХЕЙИ С НАГРАДАТА “ТРЕТИ МАРТ”

И тази година беше връчена наградата „Трети март“, началото на която бе поставено през 2016 година.

Наградата е учредена от Българското републиканско самоуправление, като целта е да бъде засвидетелствано признание пред член от общността, който с дейността си е допринесъл в голяма степен за укрепването на ценностите на българите в Унгария. Тази година отличио беше връчено на док. г-р Ленке Чикхеи, университетски преподавател, писател и преводач.

Радостно беше, когато залата се заля от аплодисменти, а по стълбичките към сцената в Българския културен дом се изкачи Ленке Чикхеи, за да получи тазгодишната награда „Трети март“ за принос във възпитанието и обучението на поколения българисти, за утвърждаване на българската литература и култура чрез преводаческа и научна дейност. Дори така, събрано в едно изречение, делото на цял един живот звучи впечатляво. Десетки години, десетки студенти, научени не само на български език и литература, на българска история и култура, заразени с българските обичаи и традиции, а и с огромната любов към България и българите, останала ненакърнена в сърцето на Ленке през годините. Слаг хилядите преведени страници от българската литература и култура, тя продължава да бъде незаменима за трудни и сложни текстове, върху които работи прецизно и всеомайно. Не знам дали всеку е запознат с конкретния принос на док. г-р Ленке Чикхеи във всяка една от изброениите области, с тихия и съкращен невидим труп на учения, неусетно превърнат в част от нашето съзнание, но е безкрайно радостно, че сме в състояние да го оценим и издигнем за пример.

Честито Ленке! Честито доцент Чикхеи!

DR. CSÍKHELYI LENKE КАРТА А МÁRCIUS 3. ДÍJАТ.

A tavaly megkezdett hagyományt folytatva idén is átadták a Március 3-a díjat.

A kitüntetést a Bolgár Országos Önkormányzat azzal a céllal hozta létre, hogy elismerje a közösségi azon tagjait, akik munkájukkal kiemelten hozzájárultak a magyarországi bolgárság értékeinek gyarapításához. Az idén dr. Csíkhelyi Lenke, egyetemi docens, író, műfordító vehette át a díjat.

Örömteli volt, amikor a termet kitöltött a taps, a lépcsőn pedig a színpadra lépett Csíkhelyi Lenke, hogy átvegye az ez évi **Március 3. díjat, több nemzedék bulgarista képzésében betöltött szerepéért és a bolgár irodalom népszerűsítéséért és fordításáért.**

Így, egy mondatba sűrítve is, jelentős életművet láthatunk. Több évtized, több tucat hallgató, akik nemcsak a nyelvet és az irodalmat, a bolgár történelmet és a kultúrát sajátították el, hanem „megfertőződtek” a bolgár hagyományokkal és szokásokkal, a Bulgária és a bolgárok iránti hatalmas szeretettel, amely az évek alatt sem csökkent Lenke szívben. A bolgár kultúra és irodalom köréből lefordított több ezer oldal után is nélkülvilágos, hogy elismerje a nehéz és összetett szövegek fordításakor, amelyeken precízen és odaadóan dolgozik. Nem tudom, mindenkit isztában van-e dr. Csíkhelyi Lenke docens konkrét hozzájárulásával a felsorolt területek mindegyikén, a tudós csendes és szinte észrevehetetlen munkájával, amely észrevétlenül válik tudatunk részévé, de végig teljesen örömteli, hogy képesek vagyunk értékelni és példaképként állítani.

Gratulálunk Lenke! Gratulálunk Csíkhelyi docens!

КАРНАВАЛ

На 24 февруари 2017 година в Българския културен дом бе организиран Балкански карнавал. Целта ни бе да възстановим една стара традиция и всички заедно да празнуваме. Ето защо тази година освен „Янтра“ и „Росица“ имаше много други участници.

За доброто настроение на всички се грижеха оркестрите „Право“ и „Мидрос“, както и DJ Дани. Освен възрастните и децата много се разбаха на бала, скрити зад маските.

Всички костюми бяха много оригинални. Да, това е денят, в който всеки един от участниците има възможност да се покаже в по-друга светлина от обичайната в монотонното ежедневие.

Надяваме се и през следващите години интересът към карнавала да не намалява.

ДАНИЕЛА ДИМИТРОВА

BALKÁN FARSSANG

2017. február 24-én a Bolgár Művelődési Házban megrendeztük a Balkán Farsangot. A farsang megrendezésével egy régi hagyományt elevenítettünk fel és együtt ünnepeltünk mindenivel. Idén a Jantra

és Roszica táncegyütteseken kívül mások is részt vettek a közös rendezvényen. A jó hangulatról a Mydros és a Pravo zenekarok, valamint DJ Dani gondoskodott.

Álarcok mögé bújva a felnőtteken kívül a gyerekek is nagyon élveztek a farsangot, a jelmezek egytől-egyig nagyon ötletesek voltak.

Ez egy olyan nap volt, amikor mindenkinél lehetősége adódott, hogy másnak mutassa magát, mint amilyen az év többi napján.

Reméljük, jövőre is ilyen sokan fogunk ünnepelni!

DANIELA DIMITROVA

БЪЛГАРСКА СЕДМИЦА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

**Всяка година с настъпването на пролетта, отбелнязваме традиционната българска седмица в гъуезичната детска градина в Бу-
гарица.**

На първи март Баба Марта посети гециата и им разказа леенданата за мартеници. Пожела им много здра-

бе, късмет, още повече усмишки, като им завърза и мартенички. Децата се забавляваха от сърце, пяха, танцуваха и поздравиха гостенката.

Акмрисата Габриела Хаджикостова разказа на малчуганите „Приказка от предка“. Децата слушаха с интерес и се наслаждаха на невероятната история.

На следващия ден посетиха Българския културен институт и разгледаха изложба, посветена на 3 март. Получиха мартенички и лакомства. С помощта на учителките всич-

ки деца се включиха в направата на българска баница и накрая похапнаха вкусно.

За празника децата оцветиха българския флаг, чрез презентация се запознаха с България, нейната красива природа, столица и забележителности. Разглеждаха изложбата от снимки „Среши с България - 2017“, която се намира във фоайето на „Байза“ 44.

Седмицата завърши с отбеляването на 8 март - Денят на мама, когато с празнична програма децата поздравиха мајките си и им поднесоха цветя.

BOLGÁR HÉT AZ ÓVODÁBAN

Minden évben a tavasz beköszöntével meg szoktuk tartani a bolgár hetet a kétnyelvű óvodában Budapesten.

Március elsején Baba Márta meglátogatta a gyerekeket és elmesélte a martenica legendáját. Jó egészséget, szerencsét, még több mosolyt kívánt, és mártenicát is kötött a csuklójára. A gyerekek nagyon

élvezték, énekeltek, táncoltak és köszöntötték a vendéget.

Hadzsikosztova Gabriella színészről elmesélte a gyerkőcöknek a csodálatos *Fonalmeséjet*. A gyerekek érdeklődve hallgatták és élvezték a hihetlen történetet.

A következő napon meglátogatták a Bulgár Kulturális Intézetet, és megnézték a március 3-ról szóló kiállítást. minden gyerek kapott mártenicát és édességeket is.

Az óvónők segítségével a gyerekek bekapcsolódtak a bolgár banica készítésébe és a végén élvezettel kóstolgatták.

A nemzeti ünnep tiszteletére a gyerekek bolgár zászlókat színeztek. Emellett egy prezentáció segítségével megismerkedtek Bulgáriával, szép természettel, de tanultak fővárosáról és nevezetességeiről is. Megnézték a *Találkozások Bulgáriával - 2017* fotóiállítás képeit, amely a Bajza 44 Galériában volt látható.

A héten március 8-a megünneplésével végződött, amikor a gyerekek virágokat és ünnepi műsorral köszöntötték édesanyáikat.

ТАНЦТЬ НА ВЯТЪРА

На 8 март по случай международния ден на жената от България ни гостува танцово-музикалният спектакъл „Танц без граници“.

На 8 март в Българския културен дом гостува трупата за съвременно изкуство „Танцть на вятъра“ от Стара Загора, с танцово-музикалния спектакъл „Танц без граници“. В рамките на един час професионалните танцьори от България ни показваха един по-различен вид изкуство. Спек-

такъльтъм включваше световни танцови образци със забавен характер, събрани в едно цяло произведение, съчетано с традиционните български танци от „Шопско“, „Тракия“ и „Влашко“ и изградено по музика на Офенбах - Канкан, Горан Брегович и духов оркестър „Киокарлия“, Mukuc Teogorakics - Cípmaku, Брамс - Унгарски танц № 5 и българските композитори Пейо Пеев, Теодосий Спасов, Петър Ралчев и други. Хореографията на спектакъла е на Васил Герлинов.

Преди представлението гостите получиха по едно пролетно цвете по случай празника на жената.

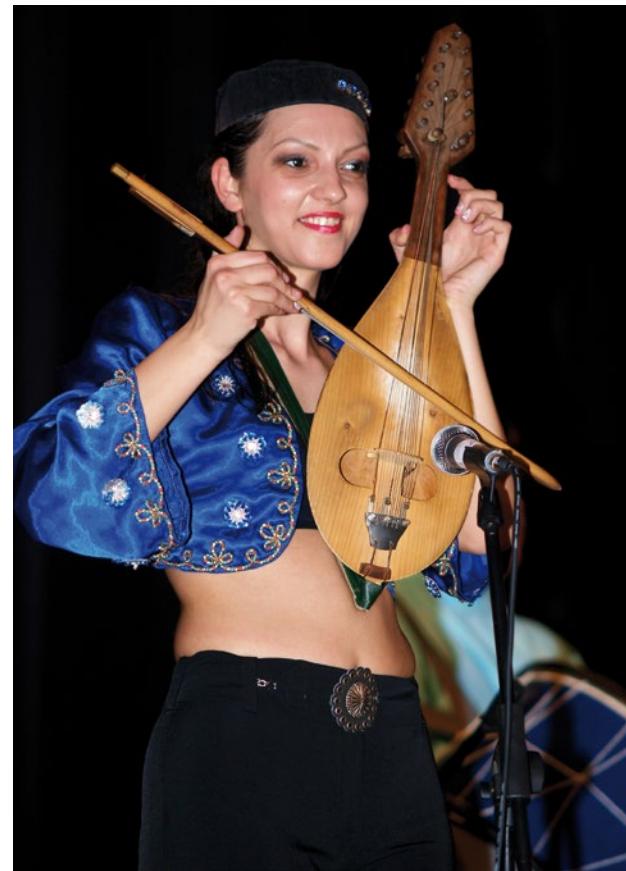

МАРЦИУС 8. – НŐНАП

2017. március 8-án a nemzetközi nőnap alkalmából a Sztara Zagora-i Dance of the Wind, modern táncegyüttes vendégeskedett nálunk a Tánc határok nélkül című táncos-zenés előadásával a Bolgár Művelődési Házban.

Az egyórás előadás alatt a táncosok bemutattak nekünk egy újabb és más-fajta művészettel. Az előadás a világ szórakoztató jellegű táncainak elemeit foglalta magába, egy színpadi egységet alkotva, amely ötvözi a tradicionális és emocionális bolgár táncokat Trákiából, a sop vidékből és Havasalföldről. Érdekes koreográfiákat nézhettünk amelyek Offenbach Kánkánjára, Goran Bregovic, a Kiokarlia zenekar, Mikisz Theodorakics - Sirtaki, Brahms - V. Magyar tánc és a bolgár zeneszerzők Pejo Peev, Teodoszij Szpaszov, Petar Ralcsev zenéjére építettek. Az előadás koreográfusa Vaszil Gerlinov.

Az előadás előtt minden hölgynek egy-egy szál tavaszi virággal kedveskedtünk a nőnap alkalmából.

„ГАЛА ХУНЯДИ“

На 24 февруари в училище „Матяш Хуняди“ в Халастелек се състои празник, наречен „Хуняди гала.“ По оригинален начин – като учебен час бяха представени различните предмети. Сред тях бе и българският език, който вече втора година се преподава в училището от учители от Българското училище за роден език. Фани Форго и Грема Мишколци декламираха на български език стихотворението на Атанас Далчев „Родина“.

HUNYADI GÁLA

2017. február 24-én Halászteleken, a Hunyadi Mátyás Általános Iskolában került megrendezésre a *Hunyadi Gála* c. rendezvény. A gyerekek eredeti módon, tanóraként mutatták be a különböző tantárgyaikat. Közöttük volt a bolgár nyelv is, amelyet már második éve tanítanak a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola tanárai. Forgó Fanni és Miskolczi Gréta elszavalta bolgárul Atanasz Dalcsev *Haza* c. versét.

ДА УСЕТИШ ПУЛСА НА БЪЛГАРСКАТА ОБЩНОСТ

Интервю на „Български вести“ с из-
вънредния и пълномощен посланик а-
Република България в Унгария Уляна
Богданска

Уляна Богдански е кариерен дипломат. В Министерството на Външните работи на България е работила за европейския път на страната от преговорите за присъединяване до участието в европейските политики. Последната ѝ позиция в министерството на Външните работи е директор на дирекция „Политики и институции на ЕС“. Работила е в Стокхолм, Брюксел и Париж.

и Унгария – 19 октомври, празника на св. Иван Рилски. Разбира се и инициативите, които има общността, както чрез републиканското самоуправление и местните самоуправления, така и чрез Дружеството на българите в Унгария активно допринасят за цялостния положителен имидж на България в Унгария. Като посланик на България бих искала да заявя също, че ценим високо унгарската сърдъчна политика

Български Вестни Госпожо Посланник, как бихте характеризирали българо-унгар- ските отношения днес?

Уляна Богданска Унгария е важен партньор на България в Европа. Смело мога да заявя, че това са отношения между две трагиционно приятелски държави, свързани не само по линия на партньорството ни в Европейския съюз и в НАТО. Страните ни споделят гълбоки исторически и културни връзки, които са предпоставка за висока динамика на приятелския политически диалог и добро сътрудничество във всички области на двустранните отношения. Споделените ценности, сходните интереси, общите предизвикателства, пред които са изправени двамето държави и изключително динамичната и ползотворна в двустранен план 2016 г. са база за продължаване и развитие на успешно сътрудничество през 2017 г.

БВ В двустранните отношения между България и Унгария виждате ли мястото на местната българска общност?

УВ Преди всичко, желая да изтъкна, че за мен е огромно удоволствие да работя в страна, където има традиционно голяма и активна българска общност изградила добро име, автогенетично в чужбина доказват себе си във високо конкурентни общества. С опита си, натрупан в чужбина, те биха могли да налеят свежи сили и идеи в напредъка на обществото ни.

БВ От както сте тук редовно посещавате различни прояви на българската

гвустранни отношения. Може да се каже, че българската общност в Унгария е изключително активна и допринася за развитието на гвустранните отношения. През изминалата година по предложение на представителя на българската националност в Унгария

ския парламент г-н Симеон Варга, парламентите на двете държави гласуваха с пълно единодушне създаването на ден на приятелство между България и Унгария - 19 октомври, празника на св. Иван Рилски. Разбира се и инициативите, които има общността, както чрез републиканското самоуправление и местните самоуправления, така и чрез Дружеството на българите в Унгария активно допринасят за цялостния положителен имидж на България в Унгария. Като посланик на България бих искала да заявя също, че ценим високо унгарската държавна политика към българската общност в Унгария и оказваната финансова подкрепа за нейните инициативи и програми.

БВ Напоследък се забелязва едно по-активно отношение от страна на България към българските общности по света. Можели да се каже, че България има трайно изградена визия за отношението си към българските общности по света¹².

УВ Мисля, че в последните години бяха положени значителни усилия за изграждането на комплексна, дългосрочна и интегрирана държавна политика за българските граѓани и историческите български общности в чужбина и съхраняването на националната ни идентичност. Българите в чужбина представляват съществен дял от българското население и са съществен демографски ресурс. България оценява този национален ресурс във всичките му аспекти и осъзнава необходимостта от проактивна

тично използване на този огромен потенциал за развитието на българското общество. Нашите сънародници в чужбина доказват себе си във високо конкурентни общества. С опита си, натрупан в чужбина, те биха могли да наляят свежи сили и идеи в напредък на обществото ни.

БВ От както сте тук редовно посещавате различни прояви на българската

общност и в Будапеща, и в провинцията. Предполагам, че така по-отблизо виждате какво се случва с българите в Унгария. Какви са впечатленията ви?

УБ С особена радост отбелоязвам, че българската общност в Унгария е съхранила във времето връзката с България и е запазила националната ни идентичност по един достоен начин. Признателна съм за вниманието и поканите, които получавам за проявите на българската общност, като за краткото време на моя престой тук вече успях да изградя много близки контакти. Тези прояви дават възможност да бъде усетен пулсът на българската общност, както възможността да бъде направена обратна връзка за нуждите на нашите сънародници. Смятам, че връзката с българската гуаспора допринася за по-загълбоченото разбиране на съществуващите проблеми и често поражда нови идеи за мяжното решаване. Мога уверено да заявя, че българската сържава ще подкрепя и занапред усилията за съхраняване на българското самосъзнание, език и традиции. За това ще работи и българското посолство в Будапешта.

ÉREZNI A BOLGÁR KÖZÖSSÉG SZÍVDOBBANÁSÁT

A Bolgár Hírek interjúja Uljana Bogdanskával, a Bolgár Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetével.

Uljana Bogdanszka karrierdiplomata. A bolgár Külügyminisztériumban Bulgária európai útján dolgozott a csatlakozási tárgyalásoktól az európai politikában való részvételig. A Külügyminisztériumban betöltött utolsó pozíciója az EU Politikája és Intézményei Igazgatóság igazgatója volt. Dolgozott Stockholmban, Brüsszelben és Párizsban.

Bolgár Hírek Nagykövet Asszony, hogyan jellemezné a bolgár–magyar kapcsolatokat napjainkban?

Uljana Bogdanskaja Magyarország fontos partnere Bulgáriának Európában. Bátran állíthatom, hogy ez két hagyományosan barátí ország kapcsolata, amelyet

nemcsak az Európai Uniós és a NATO partnerség köt össze. Országaink között mély történelmi és kulturális kapcsolatot állnak fenn, amelyek előfeltételei a barát politikai dialógusnak és a jó együttműködésnek a kétoldalú kapcsolatok minden területén. A kölcsönös értékek, a hasonló érdekek, a közös kihívások, amelyek előtt mindkét állam áll és a kétoldalú szempontból igen dinamikus és sikeres 2016-01 év, jó alapja a sikeres együttműködés folytatásának és elmélyítésének 2017-ben.

BH Bulgária és Magyarország kétoldalú kapcsolataiban látja-e a helyi bolgár közösségek helyét?

UB Mindenek előtt szeretném kifejteni, hogy számomra nagy öröm olyan országban dolgozni, ahol hagyományosan nagy és aktív bolgár közösség működik, amely jó hírnevet, tekintélyt és tiszteletet vívott ki nemcsak a saját tevékenysége, hanem országunk iránt is, ami az alapja a közelj és jó szándékú kétoldalú kapcsolatoknak. Elmondható, hogy a magyarországi bolgár közösség különösen aktív, és hozzájárul a kétoldalú kapcsolatok fejlődéséhez. Az elmúlt évben a Magyar Országgylés bolgár nemzetiségi szószólójának, Varga Szimeonnak a kezdeményezésére, a két ország parlamentjei egyhangúlag szavazták meg a magyar-bolgár barátság napját október 19-ét, Rilai Szt. Iván napiját.

Természetesen a közösség kezdeményezései is, amelyek az Bolgár Országos Önkormányzaton vagy a Magyarországi Bulgárok Egyesületén keresztül érkeznek, aktívan hozzájárulnak Bulgária pozitív imázsához Magyarországon. Minimálisan Bulgária nagykövete szeretném kijelenteni, hogy nagyra értékeljük a magyar állam politikáját a bolgár közösség iránt Magyarországon, és a bolgárok kezdeményezéseinek és programjainak finanszírozását.

BH Az utóbbi időben aktívabb viszony figyelhető meg Bulgária részéről más országokban található bolgár közösségek iránt. Elmondható, hogy Bulgáriának stabilan

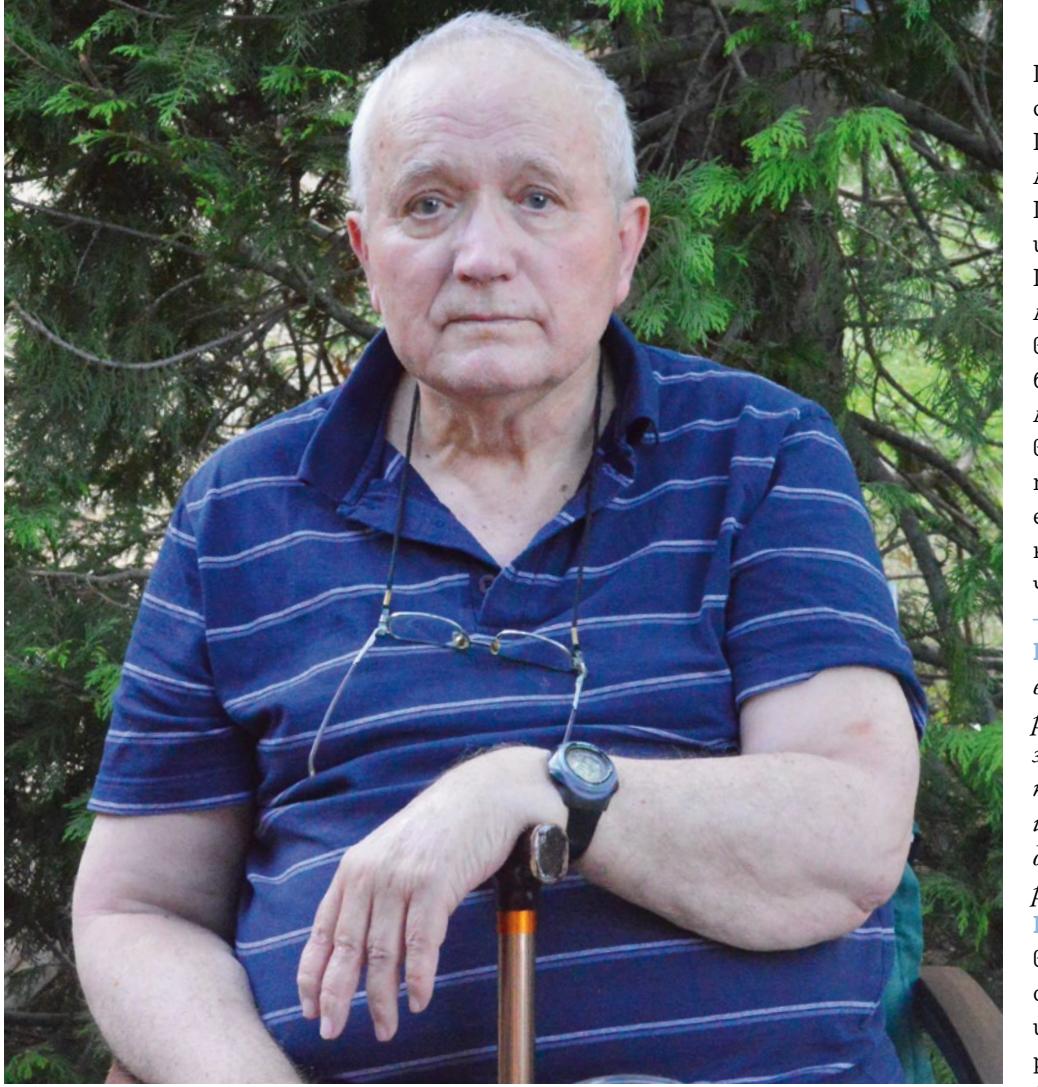
kidolgozott elképzelése van a külföldön található bolgár közösségekkel való viszonyról

identitásuk megőrzésére. A határon túl élő bolgárok fontos részét képezik a bolgár lakosságnak, és lényeges demográfiai tartalékot jelentenek. Bulgária értékeli ezt a nemzeti tartalékot, és tudatában van az állam proaktív vezető szerepének ebben a bolgár társadalom számára óriási fejlődési potenciált jelentő ügyben. A mi külföldön élő honfitársaink magas konkuren-ciával bíró társadalmakban bizonyít-ják rátermettségüket. A külföldön szerzett tapasztalattal képesek lehetnek új erőket és eszméket tölteni a társadalmunkba. csolatát Bulgáriával, és méltó módon ōriz- te meg nemzeti identitását. Hálás vagyok a figyelemről és a meghívókért, amelyeket a bolgár közösség rendezvényeire kapok, itt-tartózkodásom rövid ideje alatt már sikerült sok közelí kapcsolatot kialakít-a-nom. Ezek a rendezvények lehetőséget adnak, hogy megérezzük a bolgár közösség pulzusát, ahogy azt is, hogy melegyen a visszacsatolás az itt élő honfitársaink szükségleteiről. Azt gondolom, hogy a kapcsolat a bolgár diaszpórával hozzá-járul a létező problémák mélyebb meg-

BH Amióta itt van, rendszeresen látogatja a bolgár közösségek különböző rendezvényeit Budapesten és vidéken. Feltételezem, hogy ig-

UB Nagy örömmel állapítottam meg, hogy a bolgár közösség fenntartja kap-

ГЕОРГИ ИРИНКОВ НА 84 ГОДИНИ

Този път ще поздравим наш стар познат, една емблематична личност на нашата общност, бивш председател на Дружеството на българите в Унгария и представител на националната авиокомпания „Балкан“ в Букуреща, Георги Димитров Иринков. На 5-и май тази година той навърши 84 години.

Посетихме го в град Шопрон в дома за възрастни хора. По време на срещата установихме, че въпреки напредналата възраст, гласът му и неговия тембър едва се променили. Дълго разговаряхме.

По време на посещението бай Георги ни прегада своите документи за съхранение и изследване. Като главен инициатор за създаване на книгата „Поликраще“ (съставена от Йордан Кушев), той направи „Кратък историко-културен преглед на миналото на

селото“, опиша строежка на църквата „Света Марина“, училището „Св. св. Кирил и Методий“, читалище „Развитие“, но най-ценен за нас беше ръкописът „Легендата Кушеви“.

Български Весни *Бай Георги, в историята на Поликраще пише, че австро-унгарският географ Феликс Каниц, „балканският Колумб“, отбелзва на нарисуваната от него карта на северна България и село Поликраще.*

Георги Димитров Иринков По време на пътуването си през 1870-1874 г. мой е нарисувал известната с името „Красавицата“ карта и много графики, като не се отнасят конкретно до с. Поликраще, но отразяват както общото състояние на житото на българите в Северна България, така и житието на поликращенци.

БВ *Моля те, разкажи ни историята на Рустем паша.*

ГДИ През 1538 година турският султан извиква спешно в Истанбул видинския управител Рустем паша.

По време на това пътуване силна снежна буря го принуждава да спре в Горна Оряховица, където оряховчани и лясковчани го посрещат много добре. Пашата остава толкова доволен, че издейства султански ферман, с който Горна Оряховица, Лясковец и заобикалящите ги села са признати за негови Вакъфски земи. В тях населението било облечено от данъци и живее ли в по-голяма сигурност. Турските войски са нямали право да влизат в тези селища. Вероятно и Поликраще е било зачислено към Вакъфските земи, на това се дължи, че селото остава чисто българско.

БВ *Бай Георги, в описанието се осветяват важни исторически данни за прочутия род Кушеви и оценката на поликращенци за кушевския род. В селото имаше поговорка: „Каквато и власт да дойде в Поликраще – все кушевци са на власт“. Откъде успя да събереш толкова много информация за рода на Кушевци?*

ГДИ Когато имах малко свободно време, разпитвах бабичките. Жена ми от време на време ме укоряваше, но аз и отговарях: Рагбай се, че търся старите баби, а не младите булки. Определено може да се каже, че каквато и власт га са представлявали, Кушевци винаги са гледали първо на интересите на търновския край и на село Поликраще.

Според легендите в началото на XVIII век Стоянчо и Агата се награбвали на конно състезание, което Стоянчо печели. Тогава Агата му казал, че кончето му излетяло като куша. Пребедено означава птица, врабче. Омък му остава прякора Стоян Куша и след години се оформя името Стоян Кушев. Исторически факт е, че този род е давал на времето много прочути и авторитетни личности, като кметове, сържавни служители, горни и министри.

Георги Димитров Иринков е роден в Букуреща. Като геме се връща в България, учи в Поликраще. След гимназията завръща висше образование в Софийския университет – факултет правен. През 1966 година се оженва за Мариела Димитрова Кушева. Връща се в Унгария, където първо работи в сържавната фирма „Геодезия“, после

като представител на авиокомпания „Балкан“ в Букуреща. Дълги години е председател на Дружеството на българите в Унгария. Мариела Кушева и Георги Иринков имат две деца – Росица и Димитър и четири внуци, в семейство по две: Александра, Мартина, София и Димитър. От 2008 година насам бай Георги е вдовец. Десетилетия наред е публикувал статии в „Български Весни“ и списание „Хемус“.

Честит рожден ден, бай Георги!

GEORGI IRINKOV 84 ÉVES

Ezúttal egy régi ismerősünket, közösségiünk egyik emblematikus személyiségeit, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének korábbi elnökét, a Balkán bolgár nemzeti légitársaság egykori budapesti képviselőjét köszöntjük. Idén május 5-én tölti be 84. életévet.

Gyuri bácsit egy soproni idősothonban látogattuk meg. A viszontlátáskor megállapítottuk, hogy előrehaladt kora ellenére a hangja és annak csengése alig változott. Hosszan elbeszélgettünk.

Látogatásunkor Gyuri bácsi kutatási céllal a rendelkezésünkre bocsátotta dokumentumait. Mint a Jordán Kusev által írt *Polikraiste* című könyv kiadásának kezdeményezője, rövid történelmi-kulturális áttekintést kaptunk a község múltjáról, leírást a Szent Marina templom felépítéséről, a Szent Cirill és Szent Metód iskoláról, a *Razvitie* (*Fejlődés*) Könyvtárról, de számunkra a legértékesebb a *Kusevék legendája* című kézirat volt.

BH *Gyuri bácsi, a leírás rávilágít a híres Kusev nemzetseg legföbb történeti tényezőire és arra, hogyan vélekednek a polikraistiek a nagycsaládról. A faluban volt egy közmanodás: akármilyen hatalom jöjjön Polikraistébe, mindig a Kusevék lesznek hatalmon. Hogy sikerült ennyi információt összegyűjteni?*

GDI Amikor volt едъл събаридом, кърдехътъм аз идъл асънътък. Фелесегем идълкентъ корхолтърте, де олънкор аз вълъзълътъм неки: „Орълътънък, аз оръгъзънътъкътъм кърехъм, аз оръгъзънътъкътъм кърехъм.“

БВ *Kérlek, mond el Rüstrem pasa történetét.*

érdekeit кървиле.

A legendák szerint a XVIII. század elején két fiatal, Sztojan és Aga lovaikkal versenyeztek, a versenyt pedig Sztojan nyerte meg. Akkor Aga azt mondta neki, hogy úgy kirepült a lova, mint egy kusa, vagyis magyarul veréb. Innen származik a ragadványnév, amely évek múlva Sztojan Kusevvé változott. Történelmi tény, hogy ez a familia az idők során számos tekinthető személyiséget, polgármestereket, állami alkalmazottakat, sőt minisztereket adott az utókornak.

Georgi Dimitrov Irinkov Budapestben született. Gyermekként viszszaszárt Bulgáriába és Polikraistében tanult. A gimnáziumi tanulmányok után a Szófiai Egyetem jogi karán szerzett diplomát. 1966-ban feleségül vette Mariela Dimitrova Kusevát, majd viszszaszárt Magyarországra, ahol a Geodézia állami vállalatnál dolgozott, majd a Balkán légitársaság budapesti képviseletét látta el. Hosszú éveken keresztül a Magyarországi Bolgárok Egyesületének elnöki pozícióját töltötte be. Két gyermek született: Roszica és Dimiter, négy unokájuk lett, minden családban кет-тő-кетто: Alexandra és Martina, illetve Dimiter és Szofia. Gyuri bácsi 2008-ban megözvegyült. Évtizedeken át publikált cikkekkel a *Bolgár Hírek* és a *Haemus* újságokban.

Boldog születésnapot kívánunk, Gyuri bácsi!

НЕДЕЛЯ НА ТЪРЖЕСТВО НА ПРАВОСЛАВИЕТО

**Българската православна църква на община в Будапеща отбелаяз
Неделята на тържеството на Православието в храма „Св. св. Кирил и Методий“ с богослужение, в което участваха пет православни църкви.**

Неделя на тържеството Православието, което се възпоменава във втората неделя на Великия пост, отново беше радостно събитие и повод на общение между всички православни християни живеещи в унгарската столица. В този ден, с благословението на Западно и средноевропейския митрополит Антоний, клирици от 5 православни юрисдикции се събраха на евхаристийно общение във българската православен храм „Св. св. Кирил и Методий“.

Светата литургия бе възглавена от Негово Преосвещенство Силуан, епископ на румънците живеещи в Унгария, а с него съслужиха архимандрит Паисий (Ларенджакис) протосингел на Австро-Унгарска митрополия – Вселенска

патриаршия, иерей Светослав Булах, настоятел на руския православен храм „Св. Успение Богородично“ – Руска патриаршия, дякон Андрей Шойом – Сърбска патриаршия, архимандрит Давид (Пон) и протопрезвитер Мариус Магхиару, протодякон Емануел Водова и дякон Мариус – Румънска патриаршия, архимандрит Атанасий (Султанинов), протосингел на Западно и Средноевропейска епархия и предстоятел на храм и протоиерей Танчо Янчев – Българска патриаршия.

На богослужението присъстваха вярващи от различни националности, между които посланикът на Р. Румъния в Унгария г-н Мариус Лазурац със семейството си. Евангелското четиво бе прочетено на румънски и български език, а Символът на вярата и Господнята молитва на гръцки, църковнославянски, румънски, български и унгарски езици. В своята проповед епископ Силуан подчертава важността на това съслужение, защото то не е само един спомен за тържеството на православието и почитта към светите икони, утвърдени на Семия Вселенски събор през 787 и на Константинополския събор от 11 май 843, но и още една възможност православните християни, живеещи в Будапеща, да покажат

красотата и универсалността на Православието, което надвишава всяка национална и етническа принадлежност и събира всички вярващи в едно общо семейство. В края на проповедта си той изказа благодарност към митрополит Антоний и архимандрит Атанасий за домакинството, а също така и на всички клирици взели участие в службата.

В края на светата литургия, през отпusta, бе извършено литийно шествие с икони около храма – символ на победата на Православието над нечистите ереси.

Трагицитета да се събират на съслужение духовници от различни диоцези на Православната църква в Будапеща на неделя Православна съществува от 2005 година по инициатива на тогавашния епископ на румънците в Унгария Софороний, като за пръв път гомакин е българската енория, която домакинства и през следващата година. Оттогава руската и румънската енория домакинстват на тези събития. Десет години по-късно българската енория отново бе гомакин на събитието, което донесе голяма радост на всички нейни членове.

АРХ. АТАНАСИЙ СУЛТАНОВ

ПРОГРАМА НА БОГОСЛУЖЕНИЯТА ПРЕЗ СТРАСТНАТА СЕДМИЦА 2017

ЛАЗАРОВА СЪБОТА (8 АПРИЛ)

- 9:15 ч. Утрена
10:00 ч. Златоустова св. Литургия

НЕДЕЛЯ ВАЙА – ЦВЕТНИЦА (9 АПРИЛ)

- 9:00 ч. Утрена
10:00 ч. Златоустова св. литургия и Освещаване на Върбата
19:00 ч. Последование на жениха

ВЕЛИКИ ПОНЕДЕЛНИК: (10 АПРИЛ)

- на Чудото със смоковницата
9:00 ч. Часове и Преждеосвещена свeta литургия
19:00 ч. Последование на жениха

ВЕЛИКИ ВТОРНИК: (11 АПРИЛ)

- на Десетте девици
9:00 ч. Часове и Преждеосвещена свeta литургия
19:00 ч. Последование на жениха

ВЕЛИКА СРЯДА: (12 АПРИЛ)

- Помазанието на господ с миро
9:00 ч. Часове и Преждеосвещена свeta литургия
19:00 ч. Последование на тайната вечеря

ВЕЛИКИ ЧЕТВЪРТЬК: (13 АПРИЛ)

- Тайната вечеря
9:00 ч. Вечерня с Василиева свeta литургия
10:15 ч. Общ маслосвят
18:30 ч. Последование на 12-те евангелия

ВЕЛИКИ ПЕТЬК: (14 АПРИЛ)

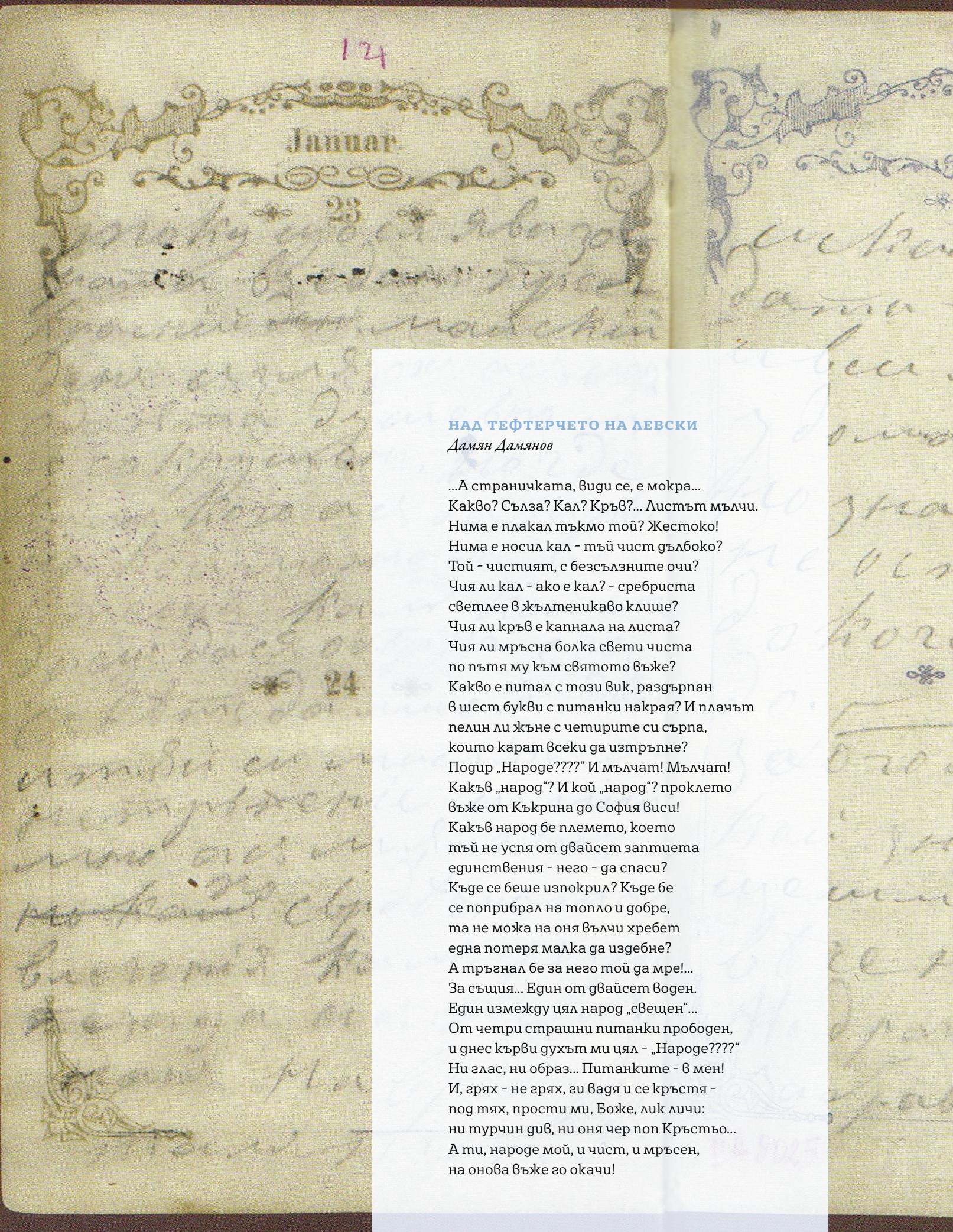
- Честните страдания господни
9:00 ч. Царски часове
10:30 ч. Вечерня с изнасяне на плащаницата
19:00 ч. Последование на опело христово и литийно шествие със светата плащаница

ВЕЛИКА СЪБОТА: (15 АПРИЛ)

- Честното погребение и Слизането в ада на Христос
09:30 ч. Вечерня с Василиева свeta литургия
23:15 ч. Пасхална полунощница

НЕДЕЛЯ ПАСХА-ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО: (16 АПРИЛ)

- 00:00 ч. Последование на Възкресение христово
10:00 ч. Второ Възкресение и пасхален Богосвят

НАД ТЕФТЕРЧЕТО НА ЛЕВСКИ Дамян Дамянов

...А страничката, виши се, е мокра...
Какво? Сълза? Кал? Кръв?... Листът мълчи.
Нима е плакал тъкмо той? Жестоко!
Нима е носил кал - тъй чист сълбоко?
Той - чистият, с безсълзите очи?
Чия ли кал - ако е кал? - сребристо
светлее в ѝжеленика външи?
Чия ли кръв е капнала на листа?
Чия ли мръсна болка свети чиста
по пътя му към святото външи?
Какво е питал с този вик, разтворен
в шест букви с питанки накрай? И плачът
пелин ли ѝжне с четирите си сърна,
които карат всеку да изтръпне?
Подир „Народе????“ И мълчат! Мълчат!
Какъв „народ“? И кой „народ“? проклемо
външи от Кърнина до София Виси!
Какъв народ бе племето, което
тъй не успя от гвайсем заптията
единствения - него - да спаси?
Къде се беше изпокрил? Къде бе
се поприbral на топло и добре,
та не можа на оня вълчи хребет
една потеря малка да издебне?
А тръгнал бе за него той да мрел...
За същия... Един от гвайсем воден.
Един измежду цял народ „свещен“...
Он четри страшни питанки прободен,
и днес кърви духът ми цял - „Народе????“
Ни глас, ни образ... Питанките - в мен!
И, грях - не грях, ги вадя и се кръстя -
пог тях, прости ми, Боже, лук личи:
ни турчин див, ни оня чер поп Кръстъ...
А ту, народе мой, и чист, и мръсен,
на онова външи го окачи!

ПРИЗИВ - 1%

Дарете 1% от данъка си на българските организации и на Българската православна църква в Унгария

Танцов състав »Янтра«
Данъчен номер: 18704950-1-13

Фондация Про скола булгарика
Данъчен номер: 18066184-1-42

Българска православна църква в Унгария Технически номер: 0372

FELHÍVÁS - 1%

Ajánlja adója 1%-át a magyarországi bolgár civil szervezeteknek és a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyháznak

Jantra Néptánc Egyesület
Adószám: 18704950-1-13

Pro Schola Bulgarica Alapítvány
Adószám: 18066184-1-42

Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház Technikai szám: 0372

Дружество на българите в Унгария
Magyarországi Bolgárok Egyesülete

1097 Br., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560
<http://www.bolgaregesuel.hu/>

Българско републиканско самоуправление
Bolgár Országos Önkormányzat

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление
Fővárosi Bolgár Önkormányzat

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Български културен институт
Bolgár Kulturális Intézet

1061 Budapest, Andrassy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария
Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

1062 Br., Andrassy út 115.
tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Актуилен наблогамел
Bolgár Nemzetiségi Szószóló

1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19 · tel.: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква
Cs. c. Kirill и Memori

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravosláv Templom
1097 Budapest, Vágóhíd u. 15.
tel.: +36 (30) 496-4997

Архимандрит Аманасий
Atanaszij archimandrita

tel.: +36 (20) 291-5825

Българско училище за роден език
Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Българска гъвеезична малцинствена
gemcka grada

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен
и информационен център

Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Издание на БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО
САМОУПРАВЛЕНИЕ (1062 Будапеща, ул. Байза 44.)

РЕДАКЦИЯ

Виолем Доци (главен редактор),
Кирил Наг, Йордан Томонков

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ

г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Министерство на човешките ресурси, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в I., VIII., XV. район на Будапеща, Унеш Пещержебет и във Фелшюхолца, Печ, Сегед, Халастелек, Дунахарасти, Дунакеси, Мишколи, Дебрецен и Сигетсентмиклош.

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT
(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSAK

Dóczi Violet (főszervész), Nagy Kiril,
Jordan Tütünkov

FELELŐS KIADÓ

dr. Muszey Dancso

Megjelenik az Emberi Erőforrások Miniszteriuma, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., VIII., XV. kerületi, az Újpesti, a Pesterzsébeti, valamint a Felsőszölcsei, a Pécsi, a Szegedi, a Halászteleki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Miskolci, a Debreceni, és a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS

FeszNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Ruszev Dimitar

Изследователски институт
на българите в Унгария

Bolgár Kutatóintézet

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Унгаро-Българска Стоманска Камара
Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara

1092 Br., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589
www.hbcc.eu

Ресторант Царевец

Carevec Étterem

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (20) 417-8576

Хотел Рила

Hotel Rila

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 32-32-991

АПРИЛ

08.04 | 10.00 (събота)

Лазаровден

09.04 | 10.00 (неделя)

Цветница

**ВЕЛИКДЕНСКИ ПРАЗНИЦИ –
ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО
(13 – 16 АПРИЛ)**

15.04 | 9.30 (събота)

Вечерня с

Василиева света литургия

15.04 | 23.15 (събота)

Пасхална Полунощница

ПАСХА – ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО

16.04 | 00.00 (неделя)

Последование

на Възкресение Христово

16.04 | 10.00 (неделя)

Второ Възкресение и

Пасхален Богосвят

място

Храм „Св. св. Кирил и Методиј“

1097 Будапеща, ул. „Вагохиг“ № 15

ÁPRILIS

04.08 | 10.00 (szombat)

Lázár-nap

09.04 | 10.00 (vasárnap)

Virágvasárnap

**ÜNNEPI MISEREND
A NAGYHÉT ALATT
(ÁPRILIS 13-TÓL 16-IG)**

HELYSZÍN

Szent Cirill és Szent Metód

Bolgár Pravoszláv Templom

1097 Budapest, Vágóhíd u. 15.